

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์ศักยภาพและพัฒนาสินค้าเกษตรแปรรูปในจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ศักยภาพการผลิตและการตลาดในปัจจุบัน พัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป ออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป และจัดทำแผนโมเดลธุรกิจของผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปของกลุ่มผู้แปรรูปผลิตผลทางการเกษตรจากกระเทียม งา และถั่วในจังหวัดแม่ฮ่องสอนโดยลงพื้นที่ศึกษาในสถานที่จริงทั้งหมด 3 กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ได้แก่ 1) กลุ่มแปรรูปผลิตภัณฑ์และผลผลิตทางการเกษตรบ้านนาปลาจาด กลุ่มแปรรูปกระเทียม 2) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านไม้แฉะ กลุ่มแปรรูปงา และ 3) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนภูมิไทย (กลุ่มบ้านชานเมือง) กลุ่มแปรรูปถั่ว

จากผลการวิจัย พบว่า ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการผลิตและด้านการตลาดของทั้ง 3 กลุ่ม ในภาพรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีความเป็นผู้ประกอบการอยู่ในระดับสูง โดยตำแหน่งของวิสาหกิจชุมชน คือการทำกรลงทุนหรือขยายการลงทุน แสดงถึงความสามารถสร้างผลตอบแทนสูงสุดได้ในอนาคต ในส่วนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์จำนวน 3 ผลิตภัณฑ์ที่มีการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นเพื่อสร้างอัตลักษณ์ให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ ผลิตภัณฑ์กระเทียมปรุงรส ผลิตภัณฑ์งาเคลือบช็อคโกแลตจากงาขาว งาดำ และงาขี้ม่อน และผลิตภัณฑ์ธัญพืชให้พลังงาน (energy ball) อีกทั้งได้ออกแบบและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้แก่ผลิตภัณฑ์ โดยเป็นการออกแบบตราสัญลักษณ์และบรรจุภัณฑ์เพื่อสื่อความหมายถึงอัตลักษณ์ของแต่ละกลุ่ม จากนั้นนำมาวิเคราะห์โมเดลธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสินค้าเกษตรแปรรูปในจังหวัดแม่ฮ่องสอน และสร้างโมเดลธุรกิจของกลุ่มผู้แปรรูปผลิตผลทางการเกษตรทั้ง 3 กลุ่ม นอกจากนี้ผลของการวิจัยนี้ได้ถูกเผยแพร่ให้แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และชุมชนเพื่อให้สามารถนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ต่อไป

Abstract

The objectives of potential analysis and the development of processed agricultural products in Mae Hong Son province are for analyze potential of manufacturing and marketing, development of processed agricultural products, create and develop packaging to be more value added. Also create model business plan for processed agricultural products separated into 3 groups of products which are garlic, sesame and bean in Mae Hong Son province include 1) Ban Na Pla Chad agricultural products and processes group; garlic processing group 2) Ban Mai Ngae farmer housewife group; sesame processing group and 3) Phum Thai community enterprise group (Ban Chan Meuang group); bean processing group.

The results shown that in the enterprise community overview that analyze of production environment and marketing of 3 groups are high level of entrepreneurship to the investment or expansion of investment. It also can be predicted that they are going to gain the maximum profitability in the future. For the 3 products development of processed agricultural that being used local ingredient to create the signature for 3 communities such as seasoning garlic product, sesame chocolate ball product which made from white sesame, black sesame and perilla and the last product is energy ball. The product design of logo and packaging have been created for each group to identify their products quality and more attractive to the customers. Lastly for this research is to create business models for 3 groups of processed agricultural products in Mae Hong Son province. In addition, the results of this research will be distributed to stakeholders and communities to apply these knowledges in the future.